

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

22/5/2003 Tarihli ve 4857 Sayılı İş Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına (Çalışma Sürelerinin Kısaltılması) Dair Kanun Teklifimiz gerekçesiyle ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz. 07/12/2015

Engin Altay
İstanbul Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Levent Gök
Ankara Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Özgür Özel
Manisa Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Doğuş Gökçek
İstanbul Mv.

Unal Demirel
Zonguldak Mv.

Selma Doğan
İstanbul Mv.

Ömer Fethi Gürer
Vrde Mv.

Ali Özcan
İst Mv.

Ali Özcan
İst Mv.

Musa Gazi
İzmir Mv.

Tunç Altın
Ankara Mv.

Ali Nazlıoğlu
Ankara Mv.

Sergin Tanlı
İst Mv.

Ahmet AKIN
Balıkesir Mv.

Ahmet AKIN
Balıkesir Mv.

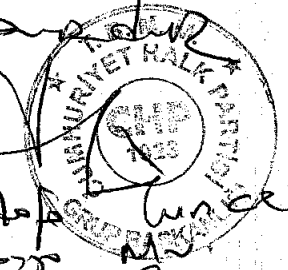
Hüseyin Yılmaz
Ankara Mv.

MURAT BAKAN
İzmir Mv.

Seval Sarhan (CHP)
Kandırmış Sındır

Mehmet Göker
Balıkesir Mv.

Mustafa Arıoğlu
Balıkesir Mv.

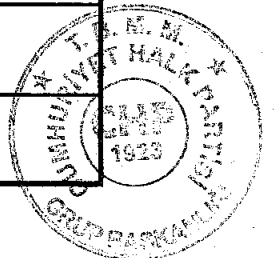
TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji			
Esas Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler			
Tarih:	22 Ocak 2016		E.No: 2/515	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan.	Gn.Sek.Yrd.	Gen.Sek.
em	22	22	18	22
TBMM BAŞKANI	22			

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
17 Aralık 2015
Numara:

TBMM GENEL YERAK
17 Aralık 2015
No: 11816

352... Sayılı Kanun Teklifinin İmza Çizelgesi

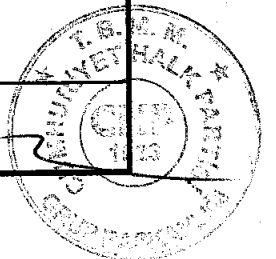
Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
TEKİN BİNGÖL	ANKARA	Tekin Bingöl
Burcu Köksal	Afyonkarahisar	Burcu Köksal
ÖZCAN YALIN	LİSAR	Özcan Yalın
Özge Akkaya İğneci	İST	Özge Akkaya İğneci
Rahmet Ersoy	İST	Rahmet Ersoy
Ali Seker.	İstanbul	Ali Seker.
Yasar Özden	Bilecik	Yasar Özden
Tufan Köse	Görmüş	Tufan Köse
Haydar Aker	Kocaeli	Haydar Aker
Kadim Durmaz	Tokat	Kadim Durmaz
Zübeyir Tümer	Adana	Zübeyir Tümer
Melike Besmeci	Danış	Melike Besmeci
Atilla Sertel	İzmir	Atilla Sertel
İbrahim Özdiş	Adana	İbrahim Özdiş
Devrim Kalk	Antalya	Devrim Kalk
Nurhayat Altın Kayışlı	Bursa	Nurhayat Altın Kayışlı
Okan GAYRANLIOĞLU	Edirne	Okan GAYRANLIOĞLU
SİBEL ÖZDEMİR	İstanbul	SİBEL ÖZDEMİR
Aytaç Ateş	Mersin	Aytaç Ateş
Muhammed Erkek	Görsük	Muhammed Erkek
Mirza Yalınkaya	Barın	Mirza Yalınkaya

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
ALİ DİĞİT	T2 min	Ali Digt
Hüseyin Yıldız	Aydın	Hüseyin Yıldız
Mevlüt Duden	Hatay	Mevlüt Duden
Tur - Kur 17 Mısırlı	Nevşehir	Tur - Kur 17 Mısırlı
Onursal ADIGÜZEL	İstanbul	Onursal ADIGÜZEL
BARİŞ KARADENİZ	SINOP	Barış Karadeniz
Lehsin TANHAN	Kocaeli	Lehsin Tanhan
ÖZÜZ KAN SAĞI	İstanbul	Özüz Kan Sağı
Çayır Yıldız	Belediye	Çayır Yıldız
Utku ÇAKIROĞLU	İstanbul	Utku Çakiroğlu
Gökay Yeşil	İst. M. V.	Gökay Yeşil
M. Hüseyin Bozkurt	İstanbul	M. Hüseyin Bozkurt
Selin Sayek Böke	İzmir	Selin Sayek Böke
Niyazi Nispet	Ant.	Niyazi Nispet
Kemal Zeybek	Samsun	Kemal Zeybek
Mehmet GÖKOĞ	G. Ant.	M. Gököğ
Getin Osman Budak	Antalya	Getin Osman Budak
A. Tuncay Özkan	İzmir	A. Tuncay Özkan
Ali Ustündag	Muş	Ali Ustündag
Nurhan Demirek	Muş	Nurhan Demirek

Nihat Yeşil Ankara

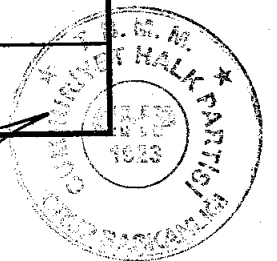
İmza

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Mert, Ali Balıy	İzmir	
Ömer Şeha ALDAN	Manisa	
Mehmet Erdoğan	İST	
Orhan SAKIRAL	Bursa	
Uğur Büyükkılıç	Aydın	
Cemal Okan Yıldız	Eskişehir	
Seyit Tolun	ORDU	
Akif Ekici	Gaziantep	
Yakup Akkaya	İstanbul	
Bilgin Demirel	İstanbul	
Kann Arslan	Denizli	
Gaye Usluoğlu	Bakırköy	
Namık Hancıoğlu	Balıkesir	
Arif Uluçelikkaya	Adana	
Ertan Doğan Turtmen	Adana	
Haluk Pektaş	Tatvan	
Yusuf Hacıoğlu	Tatvan	
Hilmi ARAYICI	Hatay	
Perkan Topal	Hatay	
Bülent Ertan	Hatay	

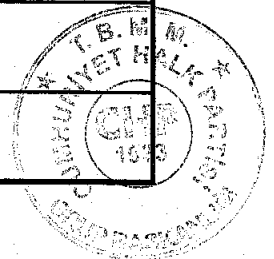
Mehmet Ömür Bektaş

(Mühür)

357 Sayılı Kanun Teklifinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
PAZAR PAZBY	İSTANBUL	Leleli Pamy
Baris Yetekci	İST	B. Yetekci
MUTLUK NURULLU	MANISA	M. N. N. N.
Muhammed İNCE	YALOVA	M. İ. İ.
Lale Karabıyık	BURSA	L. K.
Zehra Temizel	İZMİR	Z. Temizel
Bülent Y. Bektaşoğlu	GİRESUN	B. Y. B.
Ceyhan İRGİL	BURSA	C. İ.
Fatma Kapan Hüseyin Kocaeli	KOCAELİ	F. K.
Erol Aydin	BURSA	E. A.
Yunus Altın	BURSA	Y. A.
YERDAL KUMLUOĞLU	MEDİTERRAN	Y. K.
HANUK KOCU	ANKARA	H. K.
Bülent ÖZ	GARANTİ	B. Ö.
İrfan BAKIR	İSPARTA	I. B.

GENEL GEREKÇE

Çalışma sürelerinin yasal olarak sınırlandırılması, işçilerin çalışma ve yaşama koşullarının iyileştirilmesi açısından atılmış önemli bir adım ve büyük bir kazanımdır.

Türkiye’de halen 22/5/2003 tarihli ve 4857 Sayılı İş Kanunu kapsamında 45 saat olarak uygulanmakta olan haftalık çalışma süresi birçok ülkede 40 saat ve altına indirilmiştir. Türkiye’nin 27/9/2006 tarihli ve 5547 sayılı Kanunla onayladığı “(Gözden Geçirilmiş) Avrupa Sosyal Şartı” ile haftalık çalışma süresini aşamalı olarak azaltmayı taahhüt etmiştir. Zira “(Gözden Geçirilmiş) Avrupa Sosyal Şartı”nın adil çalışma koşulları hakkını düzenleyen 2’inci maddesi, “*Verimlilik artışı ve ilgili diğer etkenler izin verdiği ölçüde haftalık çalışma süresinin aşamalı olarak azaltılmasını öngören makul günlük ve haftalık çalışma saatleri sağlamayı*” öngörmektedir.

OECD’nin, bir yılda çalışılan toplam saati işçi sayısına bölerek hesapladığı verilere göre Türkiye’de bir işçi yıllık ortalama 1.832 saat çalışmaktadır. İşçi başına yıllık ortalama çalışılan saatin OECD ortalaması ise 1.770 gün seviyesinde bulunmaktadır. Türkiye’deki işçiler, Almanya, Norveç, Hollanda, Danimarka, Fransa, Slovenya, Belçika, İsviçre, İsveç, Avusturya, Finlandiya, Lüksemburg, Avusturalya, İngiltere, İspanya, Kanada, İtalya, Japonya, Yeni Zelanda, Çek Cumhuriyeti, Slovakya, ABD, İrlanda gibi ülkelerin işçilerine göre daha uzun süre çalışmaktadır.

OECD’nin 2013 yılı verilerini dikkate alarak yaptığı istatistiklere göre Türkiye’deki bir işçi Almanya’daki bir işçiden yılda 470 saat, Norveç’teki bir işçiden 424 saat, Hollanda’daki bir işçiden 411 saat, Danimarka’daki bir işçiden 394 saat, Fransa’daki işçiden 358 saat daha fazla çalışmaktadır.

Türkiye’nin iş kazalarında her yıl giderek artan sayıda vatandaşını kaybetmesinin altında yatan temel nedenlerden birini çalışma sürelerinin uzunluğu oluşturmaktadır.

Çağdaş ülkeleri çalışma sürelerini kısaltmaya yönelten etkenlerin başında, uzun çalışma sürelerinin işçi sağlığını olumsuz etkilemesi, iş kazası riskini artırması, verimliliği azaltması, işçinin sosyal ve özel hayatını olumsuz etkilemesi, üretimde kalite kayıplarına yol açması, hatalı ürün üretiminin çoğalması ve benzeri nedenler rol oynamaktadır. Yapılan saha araştırmaları uzun çalışma sürelerinin daha fazla üretim ve daha fazla katma değer yaratılması anlamına gelmediği, aksine işteki performansın çalışma süresinin uzunluğu ile doğru değil, ters orantılı olduğunu ortaya koymuştur.

Çalışma sürelerinin azaltılması tercihinde temel neden iş güvenliği ve işçi sağlığı olmakla birlikte, istihdam oranını artırarak işsizlikteki artışı frenlemesi de önemli bir rol oynamaktadır. Çünkü haftalık çalışma süresinin kısaltılması, mevcut işin halen çalışanlarla işsizler arasında daha iyi bölünmesini sağlayacak, diğer bir ifadeyle daha fazla insanın istihdamını sağlayacak olması açısından önemli bir araçtır.

Çalışma sürelerinin işçilerin ücret ve sosyal haklarında herhangi bir kısıtlamaya gidilmeden azaltılması gelir dağılımı adaletsizliğinin azaltılması açısından da etkili bir araç olarak kullanılmaktadır.

Türkiye’de halen haftalık 45 saat olarak uygulanan çalışma süresinin kısaltılması büyük bir önem taşımaktadır. Böyle bir düzenleme bir yandan iş güvenliği ve işçi sağlığı açısından Türkiye’nin bu gün karşı karşıya bulunduğu sorunu hafifletirken bir yandan da ekonomide yaşanan durgunluğun istihdam üzerindeki olumsuz etkilerini azaltacaktır.

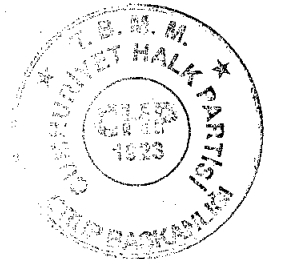
Tüm bu nedenlerden de öte “Avrupa Sosyal Şartı”nın “Tüm çalışanların güvenli ve sağlıklı çalışma koşullarına sahip olma hakkı vardır” hükmü yerine getirilmiş olacaktır.

Haftalık çalışma saatlerin azaltılması çalışanların ücretlerinde herhangi bir indirimle yol açmayacaktır. Zira yürürlükteki İş Kanunu’nun, “**Ücretten indirim yapılamayacak haller**” başlıklı 62’nci maddesi , “*Her türlü işte uygulanmakta olan çalışma sürelerinin yasal olarak daha aşağı sınırlara indirilmesi veya işverene düşen yasal bir yükümlülüğün yerine getirilmesi nedeniyle ya da bu Kanun hükümlerinden herhangi birinin uygulanması sonucuna dayanılarak işçi ücretlerinden her ne şekilde olursa olsun eksiltme yapılamaz*” hükmünü içermektedir.

Bu Kanun teklifi ile;

- Çalışanlar üzerindeki aşırı iş yükünün Avrupa Sosyal Şartına uygun olarak halen kırk beş saat olan haftalık çalışma süresi kırk saate,
- Yer altı maden işlerinde çalışan işçilerin halen yedi buçuk saat olan bir günlük en fazla çalışma süresi altı buçuk saate,
- Bir haftalık en fazla çalışma süresi otuz yedi buçuk saatten otuz iki buçuk saate,

indirilmektedir.

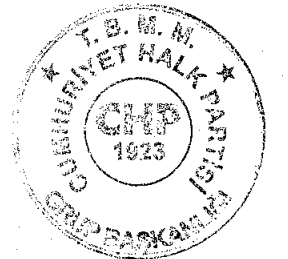
MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 22/5/2003 Tarihli ve 4857 Sayılı İş Kanunun, “Çalışma süresi” başlıklı 63’üncü maddesinde yapılan değişiklikle halen en fazla kırk beş saat olan haftalık çalışma süresi kırk saate indirilmektedir. Yer altı maden işlerinde çalışan işçilerin halen yedi buçuk saat olan bir günlük en fazla çalışma süresi altı buçuk saate, bir haftalık en fazla çalışma süresi de otuz yedi buçuk saatten otuz iki buçuk saate indirilmektedir.

Tarafların anlaşması ile haftalık normal çalışma süresi bazı işyerlerinde günlük on bir saati geçmemek koşuluyla haftanın çalışılan günlerine bölünebilmektedir. Söz konusu on bir saatlik sürenin de on saate indirilmesi öngörülmektedir.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

**22/5/2003 TARİHLİ VE 4857 SAYILI İŞ KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA (ÇALIŞMA SÜRELERİNİN İNDİRİLMESİ) DAİR KANUN
TEKLİFİMİZ**

MADDE 1- 22/5/2003 Tarihli ve 4857 Sayılı İş Kanunun 63'üncü maddesinin birinci fıkrasındaki “**kırk beş**” ibaresi “**kırk**”, aynı fıkrasının ikinci cümlesindeki “**yedi buçuk**” ibaresi “**altı buçuk**”, “**otuz yedi buçuk**” ibaresi “**otuz iki buçuk**”, ikinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “**on bir**” ibaresi “**on**”olarak değiştirilmiştir.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

